

Однак на практиці роботодавці часто встановлюють для дистанційних працівників неадекватні обсяги роботи, що практично унеможливує відпочинок таких працівників. Окрім того, відносна самоорганізованість дистанційних працівників відображається також на реалізації ними права на сприятливі умови праці, адже це право здійснюється двома шляхами: шляхом забезпечення роботодавцем відповідної безпеки праці на належному рівні; шляхом самостійного досягнення необхідної міри самоорганізації та адекватного, добросовісного використання наданих роботодавцем засобів праці, за допомогою яких створюються сприятливі умови праці. При цьому дистанційні працівники не завжди мають належні знання про те, яким саме чином вони можуть ефективно самоорганізуватися, забезпечити безпечні умови праці тощо.

Усе це вказує на потребу комплексного доопрацювання норм чинного КЗпП України в частині упорядкування правового статусу дистанційного працівника та особливостей організації роботи поза приміщенням, що контролюється роботодавцем. При цьому особлива увага законодавця повинна бути приділена нормативно-правовому забезпеченню реалізації дистанційними працівниками колективних трудових прав.

Висновки: по-перше, дистанційний працівник самостійно встановлює режим робочого часу та створює для себе сприятливі умови праці. Проте на практиці роботодавці часто встановлюють для таких працівників неадекватні обсяги роботи, що практично унеможливує їх відпочинок, крім того, досить часто самі працівники не володіють належним обсягом знань, які дозволяли б їм на належному рівні забезпечити відповідну безпеку праці, досягти ефективної самоорганізації та адекватного, добросовісного використання наданих роботодавцем засобів праці.

По-друге, дистанційні працівники обмежені в повноцінній реалізації права на створення профспілки та на участь у профспілковій діяльності, а законодавством не регламентуються особливі форми та способи реалізації таких прав, що враховують специфіку правового статусу дистанційних працівників.

По-третє удосконалити правове регулювання реалізації трудових прав працівниками шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до КЗпП України щодо врегулювання нетипової зайнятості»

Четверте, доповнюватиме КЗпП главою «Нетипова зайнятість», яка включатиме статті 173-1 – 173-4: «Особливості нетипової зайнятості», «Нетипові працівники», «Дистанційна робота» (замість ст. 60-2).

#### **Бібліографічний список:**

1. Андрушків Б.М., Погайдак О.Б. Дистанційна робота та фрілансова діяльність: особливості та відмінності. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права ім. Короля Данила Галицького*. 2015. № 11. С. 233-237.
2. Вишновецька С.В. Дистанційна робота як форма нетипової зайнятості: проблеми правового регулювання. *Правова держава*. 2016. Вип. 27. С. 225-232.
3. Іншин М.І. Переваги дистанційної зайнятості працівників. *Правове забезпечення соціальної сфери*: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 27 травня 2020 року). Одеса: Фенікс, 2020. С. 12-16.
4. Остапенко Ю.О. Проблеми правового регулювання реалізації трудових прав дистанційними працівниками. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. №3-2. С. 53-57. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2020.3-2.9>. <http://nvppp.in.ua/vip/2020/3-2/11.pdf>.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу: Закон України від 04.02.2021 № 1213-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 20. Ст. 178.

## ПРОВІДНИКОВА АНЕСТЕЗІЯ ЗА ХВОРОБ ДІЛЯНКИ ГОЛОВИ У СОБАК

**Слюсаренко Д.В.**, доктор ветеринарних наук, професор, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна.

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-8214-0637>

**Цимерман О.О.**, кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна.

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-4663-0505>

**Сарбаш Д.В.**, кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна.

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-0902-7990>

**Синяговська К.А.**, кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна.

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4482-4813>

Серед видів місцевої анестезії, яка застосовується під час маніпуляцій при захворюваннях зубощелепового апарату у тварин мають практичне значення провідникова, та інколи інфільтраційна анестезія. В якості місцевоанестезувальних засобів найчастіше застосовують лідокаїн, або за тривалих процедур – бупівакаїн у відповідних концентраціях і дозах.

Традиційно техніки провідникових блокад нервів ділянки голови мають більше поширення у великих тварин, але в сучасних умовах місцева анестезія в цьому регіоні набула застосування і у дрібних тварин, зокрема у псів, та інколи у котів. Для екзотичних тварин блокади нервів виконувати технічно складно, або взагалі неможливо зважаючи на дрібні розміри анатомічних елементів ділянки, тому для цієї групи тварин переважаючими методами знеболювання у разі необхідності є наркоз.

За оперативних втручань на тканинах верхньої щелепи виконують блокади підчочномкового нерва, або верхньощелепового. Під час маніпуляцій на нижній щелепі в залежності від зони втручання використовується блокада альвеолярного нерва нижньої щелепи, ямочкового нижньощелепового нерва, підборідного нерва, а також блокада самого нижньощелепового нерва. У великих тварин блокада нижньощелепового нерва часто застосовується не тільки під час маніпуляцій на зубах і нижній щелепі, а також для розслаблення жувальних м'язів у великої рогатої худоби за Вороніним І.І., та у коней за Чубарем В.К.

Верхньощелепний нерв (n. maxillaris) - це чутлива гілка трійчастого нерва (n. trigeminus), яка забезпечує іннервацію шкіри та слизової оболонки носа, щік, верхньої губи, повік та деяких зубів. Він відходить від трійчастого нерва, що розташовується в глибині черепа, виходить з нього через овальний отвір (foramen ovale), проходить через підскроневу ямку (fossa temporalis) і крилоподібну ямку (fossa pterygopalatina). Далі нерв спускається в підвиличну ямку (fossa infraorbitalis) через подвійний крилоподібний отвір (foramen pterygoideum). В підвиличній ямці нерв проходить в каналі верхньої щелепи (canalis infraorbitalis) вздовж dna орбіти. Виходячи з каналу, нерв розгалужується на декілька кінцевих гілок: підблокову (r. infraorbitalis), яка іннервує шкіру щік, верхньої губи, бічної стінки носа та повік, зубні (rr. dentales), які іннервують зуби верхньої щелепи, слизові (rr. nasales, rr. ethmoidales), які іннервують слизову оболонку носа. У деяких собак верхньощелепний нерв може ділитися на два стовбури вже біля основи черепа. Можливі незначні варіації в розгалуженні кінцевих гілок. Верхньощелепний нерв відповідає за чутливість шкіри та слизової оболонки носа, щік, верхньої губи, повік, чутливість зубів верхньої щелепи, секрецію слізної залози.

**Метою роботи** було визначити можливості застосування нейростимуляції під час проведення провідникових блокад ділянки голови у собак за виконання оперативних втручань.

**Об'єкт дослідження.** 5 собак віком від 4 до 9 років масою 8-17 кг, які мали патологічні

процеси в ділянці голови і яким виконувалась блокада верхньощелепного нерва лідокаїном на фоні премедикації з подальшим проведенням хірургічних маніпуляцій.

**Результати досліджень.** З впровадженням у ветеринарну практику методу нейростимуляції нами апробовано техніку провідникової блокади верхньощелепового нерва у собак з використанням електронейростимулятора “Stimuplex HNS 12”. Для виконання блокад застосовували ізольовані голки “Stimuplex A” 21G×1”(0,8×50 мм), які дозволяють проводити визначення положення нерва, і введення місцевого анестетика. Катод приладу фіксували до стимулюючої голки, а анод закріплювали до неподалік стимулюючої голки в ділянці голови тварини. В даному випадку дотримувались загального правила проведення провідникових блокад з нейростимуляцією – електроди на тілі тварини розташовували таким чином, щоб струм між ними не проходив через серце. Коли стимулююча голка наближалася до нерва, заданий електричний імпульс викликав м’язові скорочення відповідної ділянки. Скорочення м’язів і рухова реакція проявляються за меншої амплітуди струму, ніж неприємні відчуття парестезії. Відсутність неприємних відчуттів при виконанні блокади є позитивним фактором застосування стимулятора для тварин, яким виконують блокаду.

Нами була застосована екстраоральна техніка блокади. Під час виконання даної техніки голку розташовували ззовні овального отвору. Для визначення місцеположення нерва струму довжина імпульсу – 0,3 мс, частота – 1 Гц, Параметри сили струму, що свідчили про оптимальне положення голки відносно нерва становили від 0,28 до 0,32 мА. В якості місцевого анестетика застосовували 2% розчин лідокаїну. Це дозволило точно визначити місцеположення нерва і підтвердити правильне розташування голки для проведення блокади. Такий підхід дозволив досягти оптимальної ефективності блокади, забезпечивши високу точність та безпечність процедури.

**Висновки.** 1. В результаті проведених досліджень визначено високу ефективність нейростимуляції за виконання провідникової блокади верхньощелепового нерва і якісне знеболювання, яке дає можливість виконати оперативне втручання в ділянці голови у собак; 2. Рекомендовані параметри нейростимуляції з використанням приладу “Stimuplex HNS 12” наступні: довжина імпульсу – 0,3 мс, частота – 1 Гц, сила струму від 0,28 до 0,32 мА.

УДК 619:612.821:612.128:636

## ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ З РІЗНИМИ ПАРАМЕТРАМИ ТОНУСУ АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Ільчишин М.М., аспірант

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-7163-933>

Карповський В.І., доктор ветеринарних наук, професор,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3858-0111>

Національний університет біоресурсів і природокористування України, кафедра біохімії і фізіології тварин ім.акад. М.Ф. Гулого, Київ, Україна

В сучасних умовах ведення сільського господарства та відновленням тваринницьких господарств, у яких тварини повністю переводяться на технічне обслуговування, постає ряд питань, серед яких важливу роль займає вплив типу вищої нервової діяльності та продуктивність [1]. Однією з умов найкращого пристосування до нових методів утримання та збереження максимальних рівнів продуктивності тварин є проведення селекції з урахуванням тонусу автономної нервової системи [2]. Саме тонус суттєво впливає на здатність реалізації генетичного потенціалу молочності, визначаючи реактивність організму до факторів середовища, в тому числі й до подразнення, яке стимулює молоковіддачу.

Питання вивчення нервової та гуморальної регуляції функції молочної залози є досить важливими та актуальними. Клінічними та експериментальними дослідженнями показано, що гіпоталамус, є центром, що забезпечує єдність нервових та пристосувальних механізмів,